

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 2 szpaltach (szerokość szpalty 45 mm) po 72 grosze. Dla poszukujących pracy po 20 groszy. „Marginesowe” po złotych 3.— za 1 mm w 1 szpalcie (szerokość szpalty 45 mm).

Rok V.

Nr. 7.

Kraków, niedziela 10/poniedziałek 11 stycznia 1943

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rekopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 zł., a odnośnikiem do domu 5 zł. Na prowincji dopłata porta. Konto czekowe: Warszawa 658.

Wojny przeciwko Europie nie można wygrać armatami USA.

Orędzie Roosevelta do 78-go kongresu Stanów Zjednoczonych.

Sztokholm, 9 stycznia. Roosevelt wygłosił we czwartek przed kongresem w Waszyngtonie mowę. Wbrew oczekiwaniom amerykańskiej opinii publicznej, Roosevelt nie ogłosił zapowiedzianego projektu programu społecznego, ani też nie zajął stanowiska wobec swej Białej Księgi. Ponadto Roosevelt starannie unikał poruszenia centralnego zagadnienia obecnej wojny, mianowicie kwestii łodzi podwodnych, a nadto nie uznał za właściwe podania do wiadomości jakichkolwiek szczegółów, dotyczących budowy okrętów przez Stany Zjednoczone.

Natomiast Roosevelt przyznał w swym orędziu do kongresu, że Stany Zjednoczone nie były w możności w ubiegłym roku doprowadzić do zrealizowania swych celów produkcyjnych w zamierzonej wysokości. Prezydent zakończył swoje przemówienie oświadczeniem, że także w roku 1943 ludność Stanów Zjednoczonych nie może oczekiwać niczego innego, jak tylko „ciężkich walk”.

Rooseveltovi nie udało się w jego mowie — pisze „Popolo d'Italia” — ukryć za-

niepokojenia. — Zaś co do produkcji wojennej, wystrzegając się ze zrozumiałych powodów, przytaczania cyfr, jak również z tych samych powodów ominął zasadniczą kwestję transportu tej produkcji wojennej, stanowi to bowiem punkt, który mógłby obalić całą jego argumentację. Charakterystyczny jest również porządek, w jakim Roosevelt wyliczył swoich aliantów. Honorowe miejsce przyznał on Związkowi Sowieckiemu, Anglię zaś postawił na drugim miejscu, w równym rzędzie z Czangkajszkiem.

Słowa Roosevelta — oświadcza „Stam-pa” — są bardzo anemiczne.

Okazało się już bowiem, iż wojny przeciwko Europie nie można wygrać armatami, które znajdują się w fabrykach w Oklahoma lub Portland.

Pomiedzy magazynami północno-amerykańskimi i polami walki znajduje się morze, pełne niespodzianek i torped.

W orędziu Roosevelta nie można się doszukać — jak stwierdza dziennik „Tokio Asahi Szimbun” — ani faktów, ani nawet

przekonywujących argumentów. Jest to orędzie człowieka, który naród swój coraz bardziej wikła w pęta wojny i żądać musi od niego coraz więcej ofiar. W orędziu swym Roosevelt z trudem tylko mógł ukryć swoje ambitne dążenia do opanowania świata. Podane przez niego znowu astronomiczne cyfry, mające ilustrować dobrodziejstwo Stanów Zjednoczonych, już nie są obecnie w stanie wywrzeć jakiegokolwiek wpływu, zwłaszcza, iż Roosevelt zmuszony być przyznać, iż

program pierwszego roku nie mógł zostać wykonany.

Również w Hiszpanii przemówienie Roosevelta nie wywarło takiego wrażenia, jak to sobie wyobrażał prezydent Stanów Zjednoczonych. Koła polityczne w Madrycie określają mowę Roosevelta, o ile chodzi o jej skutek, jaki wywarła na ludność hiszpańską, jako wybitnie niezręcznie ujętą. Korespondent „ABC” oświadcza, iż gadanina można wszystko osiągnąć nawet coś wręcz przeciwnego od tego, co pierwotnie zamierzano.

Bolszewicy w kotle na południowy wschód od Ilmenia.

Berlin, 9 stycznia. Na południowy wschód od jeziora Ilmeń wypadły bolszewików straszyły na sile. Jedynie na skraju kotła, w którym zamknięte są od kilku dni siły bolszewickie, walczone dalej z większą zaciętością. Po bezskutecznych próbach wyłamania się i odsieczy ze strony bolszewików, wojska niemieckie przeszły obecnie do zacieśnienia okrażającego pierścienia. Jak się dowiaduje DNB z miarodajnych kół wojskowych, w toku ciężkich, dla bolszewików niezwykle obfitujących w straty potyczek, wojska sowieckie stłoczono w dalszym ciągu na mniejszym obszarze i zniszczono przy tem 3 czołgi. Wyjaśnienie się pogody umożliwiło wzmocnienie akcji niemieckich myśliwców. Oczyszczyły one wśród walk strefę powietrzną od maszyn sowieckich i zestrzeliły przytem 10 samolotów bolszewickich.

Nowe obsadzenie biskupstw w Hiszpanii.

Madryt, 9 stycznia. Na podstawie układu częściowego, zawartego z Watykanem w czerwcu 1941 roku w sprawie wyboru biskupów w Hiszpanii, obsadzono w tych dniach pierwszych pięć wakujących diecezji, a mianowicie Barcelonę, Salamankę, Jaon, Urgel i Ciudad Real. Dwaj z tych nowych biskupów dali się poznać jako pisarze, a trzeci wystawił podczas wojny domowej specjalny oddział, składający się z 2.500 kapłanów polowych. Po załatwieniu tych wakansów pozostaje jednak ciągle jeszcze około dwudziestu biskupstw w Hiszpanii nie obsadzonych.

Czungking odczuwa brak materiału wojennego.

Sztokholm, 9 stycznia. Jak oświadczył rzecznik reżimu Czungkingu, dowództwo wojenne Czungkingu odczuwa brak dowozu z Anglii i USA.

Możliwość dowozu napotkała wielkie i nieoczekiwane trudności. Anglo-amerykański tonaż okrętowy został zdziesiątkowany przez mocarstwa osi podczas transportu do Unii Sowieckiej przez morze Arktyczne.

Karty materiałowe dla Polaków w Rzeszy.

Berlin, 9 stycznia. Celem zaopatrzenia Polaków, zatrudnionych w Rzeszy, w materiały włókiennicze, wydana zostanie druga karta materiałów włókienniczych na okres od 1 stycznia 1943 do 30 czerwca 1944 roku w pięciu różnych kategoriach, a mianowicie: 1) dla dzieci w wieku od ukończonego roku do 3 lat życia; 2) dla chłopców od 3 do 13 lat; 3) dla dziewcząt od 13 roku życia w górę; dla mężczyzn od 13 roku życia. Pierwsza karta na materiały włókiennicze dla Polaków straciła ważność z dniem 31 grudnia 1942 r.

Bułgarski minister wojny u Führera.

Z głównej kwatery Führera, 9 stycznia. Bawiący z wizytą w Niemczech, celem zwiedzenia różnych urzędów bułgarski minister wojny generał-porucznik Rykoff został przy tej okazji przyjęty przez Führera w głównej kwatrze.

Mordercą Darlana 20-letni student.

Paryż, 9 stycznia. Według doniesień, otrzymanych przez agencję prasową OFI z Tangeru, znane są już obecnie nazwisko i bliższe dane osobowe mordercy Darlana. Według tych informacji brytyjska tajna służba postuluje się jako narzędziem studenta 20-letnim, nazwiskiem Bonnier de la Chapelle.

Jak się dowiaduje „Petit Parisien” w związku z tem uzupełniając z Vichy, rodzina mordercy jest zamieszkała w Algierze. Ojciec jego, który ożenił się z żydówką, jest sportowym sprawozdawcą prasowym. Jego drugi syn, podobnie, jak sprawa zamachu, studjuje w Algierze. Wszyscy trzej byli znani jako gauliści, a cała rodzina była już kilkakrotnie pod nadzorem policyjnym. W mieszkaniu ich pod reżimem francuskim przeprowadzono kilkakrotnie policyjne rewizje domowe.

Dwa okręty uszkodzone w Bone.

Berlin, 9 stycznia. Formacja niemieckich samolotów bejowych dokonała w dniu 7-go stycznia niespodziewanych ataków zniszczeń na cele okrętowe w porcie Bone. Samoloty niemieckie trafiły bombami, zrzuconymi z niewielkiej wysokości, 2 okręty strażnicze, które odniosły ciężkie uszkodzenia. W tym samym czasie szybkie samolaty bojowe bombardowały pozycje alianckie w rejonie nadbrzeżnym nad granicą Algieru. Bomby eksplodowały wśród odstawionych czołgów. Dwie baterie artylerii przeciwlotniczej, zaciągnięte na pozycje celem zabezpieczenia czołgów, pozbawiono zdolności działania.

Znaczniejsze trzęsienie ziemi w Anatolii.

Jena, 9 stycznia. Państwowy zakład w Jenie dla badań nad trzęsieniami ziemi zanotował we czwartek o godz. 12.18 i 8 sekund czasu środkowo-europejskiego silniejsze trzęsienie ziemi w odległości 1.850 km.

Ogniskiem owego wstrząsu jest prawdopodobnie znów Anatolija.

Zalopienie 13 statków na Jangtsekiangu.

Tokio, 9 stycznia. Jak donoszą z Nankinu, japońscy lotnicy z powodzeniem zaatakowali skoncentrowane na rzece Jangtsekiangu statki transportowe, przy czym zatopili 13 statków z ładunkiem amunicji i broni.

Nieprzyjacielska żegluga na rzece Jangtsekiangu znajduje się pod ustawicznym gradem pocisków bombowych i wskutek tego ponosi poważne straty.

Nowa Gwinea w japońskich kleszczach.

Mediolan, 9 stycznia. Jak donosi „Corriere della Sera”, rząd australijski jest w najwyższym stopniu zaniepokojony z powodu nowych posiłków, wysłanych przez Japończyków na Nową Gwineę i na Salomony.

Premier Curtin zwołał natychmiast konferencję najwyższych oficerów marynarki. Na Nowej Gwinei inicjatywa całkowicie przeszła w ręce Japończyków. Pod punktem oparcia Sonananda Australijczycy zostali w walce na bagnety odpędzeni na wiele kilometrów od swych stanowisk. W wielu miejscach terytorium nadbrzeżnego Nowej

Gwinei, a szczególnie w okolicy Buny, Japończycy dokonali nowych lądowań liczących wojsk. Rozgorzała walka szczególnie w pobliżu lotnisk. Równocześnie na Gwadalcanarze rozpoczęła się nowa gwałtowna ofensywa.

Równocześnie donosi się o nateżeniu japońskich ataków powietrznych w całym rejonie nadbrzeżnym Nowej Gwinei. Japońskie łodzie podwodne krążą u australijskich wybrzeży, a Japończycy wzmocnili także służbę zwiadowczą na całym południowym Pacyfiku.

Transport rannych przedstawia podczas zimy na froncie wschodnim nieraz duże trudności. Na naszym zdjęciu po lewej widzimy oryginalny pojazd t. zw. uhhio, rodzaj sanek, na których ranni transportowani są do szpitala. — Na prawo: Hiszpańska kompania narciarska podczas wypraw na stanowisko bojowe.

„Taktyka zespołowa” łodzi podwodnych.

Brytyjskie eksperymenty z nowymi metodami obrony.

Kraków, 9 stycznia. Bilans niemieckiego kierownictwa roku 1942 na morzach, jak również stworzenie nowego komitetu w brytyjskim gabinecie z zadaniem wynalezienia środków przeciwdziałania łodziom podwodnym, charakteryzującą dobitnie rolę tej groźnej broni w obecnej wojnie. Również próba ochronienia żeglugi dowozowej przy pomocy systemu konwojów okazała się nieskuteczna wobec łodzi podwodnych.

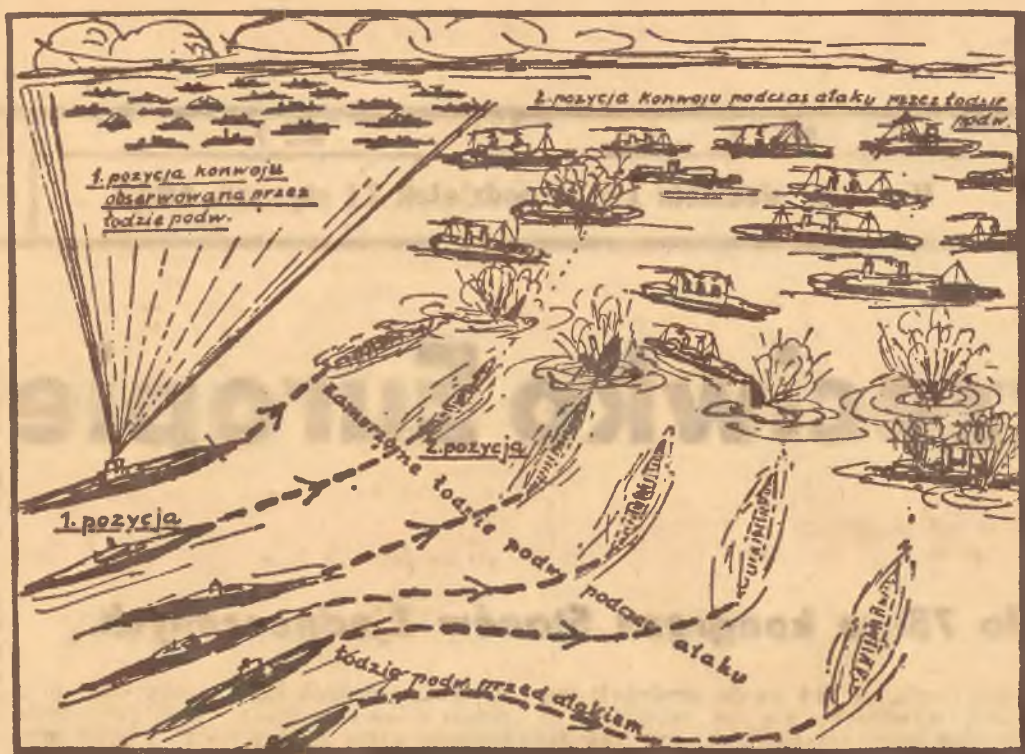
Użycie łodzi podwodnych przeciwko konwojom nie jest kwestią przypadku, lecz dokonywane jest przy pomocy centralnego kierownictwa, które posiadając niezwykle rozwiniętą technikę informacyjną, może wysłać całe zespoły łodzi podwodnych przeciwko stwierdzonym konwojom. Ta taktyka masowania łodzi podwodnych zdołała niemieckie kierownictwo morskie przeciwstawić skutecznemu środkowi większego nagromadzenia nieprzyjacielskich parowców w konwojach.

Sposób zwalczania konwojów został wypróbowany już za czasów pokojowych przy wykorzystaniu odpowiednich spostrzeżeń i doświadczeń z wojny światowej.

Wielkie bitwy z konwojami, które są obecnie, jak i poprzednio głównym zadaniem łodzi podwodnych, rozegrane zostały właśnie tym systemem nazwanym przez Anglików „taktyką zespołową” i zadają tonażowi brytyjskiemu ciężkie straty.

O metodzie tej udziela niemieckie sprawozdanie wojenne ciekawych informacji, odwołując się do trudności uchwycenia przestrzeni nieprzyjacielskiego konwoju. Przestrzenie oraz oddalenie, a których operują łodzie podwodne, są oczywiście bardzo wielkie. Weźmy jako przykład, że konwój znajduje się pod Wilnem, to zdarza się, że miejsce postoju jednej łodzi podwodnej leży w Krakowie, tj. przeszło 600 km odległości, drugiej łodzi podwodnej w Poznaniu, trzeciej łodzi podwodnej we Lwowie, a czwartej w Lublinie. Pomimo tak wielkich odległości wszystkie łodzie podwodne ścigają na trasę konwoju i atakują go.

Oczywiście, że kierownictwo brytyjskiej floty przestraszyło wszystko, aby przeciwstawić łodziom podwodnym odpowiedni środek zaradczy i udoskonalić taktykę obronną, to też

niekiedy niemieckie łodzie podwodne miały z tym nieco kłopot.

Jeśli dotychczas wyłaniały się pytania, czy obrona przewyższa aktywność łodzi podwodnych w nowoczesnej walce morskiej i czy użycie tych łodzi podwodnych jest obecnie celowe, to stałe sukcesy łodzi podwodnych rozstrzygnęły to pytanie już dawno. Trzeba przystąpić do zastanowienia nad tym, że przy wybuchu nowej wojny światowej Niemcy posiadali 65 czynnych lub będących w budowie łodzi podwodnych w trzech grupach po 250 ton, 500 ton i 700 ton.

Program budowy łodzi podwodnych, który od tego czasu został zrealizowany, wyra-

ził się w zwiększeniu ilości łodzi i doprowadził do wielkich zatopień.

Zamieszczony przez nas rysunek uwidaczniający działanie łodzi podwodnych, wyjęty jest z angielskiego czasopisma „Sphere” i przedstawia jak zespół łodzi podwodnych pod kierownictwem jednej łodzi wypatruje z wielkiej odległości konwój, zanurza się i wykonuje atak według wydanego z łodzi dowódcy planu. Oczywiście, że rysunek jest schematyczny i nieco fantastyczny, posiada jednak zasadniczo o tyle wartość, że podkreśla fakt, iż konwoje dają łodziom podwodnym zmasowany cel i ułatwiają w ten sposób działanie tych ostatnich.

Włoski komunikat wojenny.

Rzym, 9 stycznia. Włoski komunikat wojenny z piątku brzmi:

Główna kwatera sił zbrojnych komunikuje:

Umiarkowana działalność operacyjna na froncie Syrii i Tunisu, gdzie odpartymy wypadki oddziałów nieprzyjacielskich i wzięliśmy kilku jeńców.

Formacje włoskiego lotnictwa ponowiły bombardowanie portu w Bone i zaatakowały wspólnie z formacjami niemieckimi kolumny pojazdów. W toku wielokrotnych ataków uczyniono 50 z pomiędzy tych pojazdów niezdolnymi do manewrowania, a liczne inne uszkodzono. 5 myśliwców nieprzyjacielskich zestrzelono w walkach powietrznych w ciągu dnia.

U wybrzeży Algieru niemieckie samoloty zaatakowały skutecznie powien konwój. Dwa statki handlowe, każdy o pojemności 8.000 ton, zostały ugodzone celami bombami i zatopiony, 5 dalszych trafiono z całą pewnością.

Oczernienie bombowca północno-amerykańskiego zrzucały wczoraj liczne bomby rozpryskowe na teren portu i centrum miasta Palermo. Liczne budynki prywatne zawałyły się. Ustalono dotychczas ofiary wśród ludności wynoszą 46 zabitych i 262 rannych. Również na Licata zrzucono bomby zapalające. Nieznaczne szkody w budynkach i jedna osoba ranna.

Czas pracuje dla Japonii.

Genewa, 9 stycznia. W pewnej mowie we Filadelfii b. ambasador USA w Tokio Józef Grew oświadczył co następuje:

„Czas jest najniebezpieczniejszą bronią, jaką mogliśmy dać Japonii. Jeżeli tej broni nie zdołamy wytracić z ręki Japonii, jeżeli Stany Zjednoczone nie zdobędą się na nie więcej jak tylko na stawianie oporu Japonii, to wtedy rzeczywiście Japonia może się stać niezwyciężalną. — Wojna na wyzwanie przeciwko Japonii nie może przynieść rozstrzygnięcia, ponieważ Japonia jest samowystarczalna. Ta Japonia, przeciwko której dzisiaj północni Amerykanie walczą, jest mocnym, bogatym i potężnym krajem. W zasięgu swoich terenów zdobywczych Japonia posiada wszystko, czego wielkie mocarstwo potrzebuje”.

W kilku wierszach.

Do Lichony przybyło 24 angielskich rozbitków, którzy należeli do załogi następujących okrętów: „Tasmania” (4.460 t), „Hopscastle” (5.178 t), „Baron Vernon” (3.642 t), „Wolsend”, „Empire Franklin”, „Slamman” i „Corinaldo” (7.131 t).

We Francji stworzono nowe odznaczenie honorowe, mianowicie medal za epidemię, nadawany lekarzom, którzy zarazili się chorobą epidemiczną w związku z wykonywaniem zawodu. Pierwszą osobą, której nadano to odznaczenie, jest prof. Burnet, dyrektor Instytutu Pasteura w Tunisie.

Sowiety straciły 47 czołgów i 32 samoloty.

Samoloty bojowe zatopili dwa okręty o pojemności 16.000 bnt.

Berlin, 9 stycznia. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych donosi z głównej kwatery Führera w dniu 8 stycznia:

W rejonie centralnego Kaukazu, Donu i na półn. zachód od Stalingradu wojska niemieckie prowadziły również wczoraj ciężką, ale skuteczną walkę obronną z silnymi oddziałami piechoty i czołgów sowieckich. W kontrataku odrzucono nieprzyjaciela na rozrzuconych miejscach i zadano mu wysokie straty. Zniszczono 32 czołgi.

Na południowy wschód od jeziora Ilmeń nieprzyjacieli zaatakował znowu bezskutecznie przy wsparciu licznych czołgów i stracił przytem 16 czołgów. Myśliwcy zestrzelili w zaciętych walkach powietrznych ponad 60 samolotów i północnym odłamkiem frontu bez własnych strat 32 samoloty sowieckie. Kontynuowane zwalczanie komunikacji dowozowej na jeziorze Ładoga. W nocy zaatakowano miasto i rajon portu w Murmańsku.

W Afryce północnej miejscowa działalność bojowa. Nieprzyjacieli poniosł dotkliwe straty w pojazdach mechanicznych i sprzęcie w czasie niespodziewanych ataków szybkich niemieckich samolotów bo-

wych w Libji i stracił w walce powietrznej trzy samoloty.

W porcie Bone uszkodzono dwa nieprzyjacielskie statki strażnicze. Celne bomby wyrzuciły rozległe zniszczenia na jednej nieprzyjacielskiej bazie powietrznej w południowym Tunisie. Niemieckie samoloty bojowe zatopili w nocy pod Bougie dwa statki handlowe o łącznej pojemności 16.000 bnt. z pomiędzy pewnego konwoju. Uszkodzono ciężko 5 statków handlowych. Pewna niemiecka łódź podwodna zatopila porzątem na wschód od Algieru nieprzyjacielski ścigacz łodzi podwodnych. Ta sama łódź podwodna stordowała później większy frachtowiec.

We wczesnych godzinach porannych dnia dzisiejszego samoloty brytyjskie dokonały ataków nekających na obszar zachodnich Niemiec. Ludność poniosła straty. Powstały nieznaczne szkody w budynkach.

Na ogólną liczbę 90.000 żydów, przebywających na terenie Słowacji, jak urzędowo komunikują, wysiedlono dotychczas 79 proc.

Renesans w Krakowie.

Kraków, 9 stycznia.

Nie jest rzeczą nową, że Kraków i różne uniwersyteckie miasta włoskie la-ozwały od wieków blaskiem i przeważające stosunki. Ileż to bowiem młodych ludzi wyjechało z Krakowa, czy też jego okolic do Padwy, Bolonii czy Rzymu, szukając tam światła nauki i chcąc zapoznać się z najbardziej klasycznym krajem świata. Grecja bowiem wtedy była jeszcze dla ogólnie Europejczyków „terra incognita” i nie wchodziła w grę. Z Krakowa i Krakowskiego dążyli do Włoch synowie możnych rodzin. Tęczyński, Kostkowski, Włodkowie i inni, ale też synowie mieszczańskich rodzin krakowskich, nieraz zajmujący później wysokie stanowiska w hierarchii kościelnej oraz świeckiej. Niejeden znany później kaznodzieja czy starosta nabrał właśnie pod wpływem włoskiej nauki i zasłynął potem na cały kraj, a bodaj nawet na całą Europę.

Wspomnienie o tych czasach niemal plastyczne, dotykające, nastroczyło mi się ostatnio, gdy przechodziłem ulicą Grodzką, a później Krakowską. Spoglądałem na podcienia, a następnie na placik, który ostatnio powstał po zburzeniu osiedlenia ru-der w okolicy Zamku, tworząc wspaniałą perspektywę na część plant i wylot ulicy Krakowskiej. Ten czysty, pięknie wybrakowany, oryginalny placik przypomina jakiś wspaniały saliter, drzewo egzotyczne,

stojące samo jedno na wielkim trawniku i zwracające uwagę swoją dystyngowaną wspaniałością. U nas pod niegóściennym i dosyć ponurem niebem północnym tego rodzaju fragmenty urbanistyczne są rzadkie, tem częściej jednak spotykamy je we Włoszech i w ogóle na południu. Można by na ten temat napisać nawet większą rozprawę i dowodzić, że człowiek południa inne ma poprostu oczy i inaczej patrzy na te rzeczy, to też nie dziwnego, że jego miasta pełne są różnorodności, różnych uroczych drobniactw, które gdzieś indziej należą do rzadkości.

To samo zresztą można powiedzieć o pięknych podcieniach, które podczas wojny powstały w Krakowie. Są to architektoniczne pomysły aż nadto dobrze znane we Włoszech i stanowiące w bardzo wielu miastach, choćby w Wenecji, Bolonii i innych, częste zjawisko. Te podcienia służyły nieraz jako rodzaj promenady podczas deszczu, lub też jako miejsce zgromadzenia towarzyskich, gdyż posiadały różne go-spody, wystawiające swoje stoliki na zewnątrz i w ten sposób gromadzące wielu ludzi pod awami lukami. Był to rodzaj słynnych klasycznych kolumnad, pod którymi przechadzali się w Grecji i w Rzymie filozofowie i literaci, dyskutując za-temat różnego tematu.

Podcienia są w ogóle niezwykle zaciszne i wzbudzają wrażenie jakiegoś zakonspirowanej, utajonej nierzeczy. Nie wiem dlaczego, ale tak mi się zdaje, że pod takimi

KRONIKA

STYCZEŃ

9

Sobota

Dziś: Juliana m.
Jutro: Agatona pap.

Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 16.00 do 6.30

Kurs rybaki w Krakowie.

Kraków, 9 stycznia. Staraniem Krajowego Towarzystwa Rybackiego odhodzi się w Krakowie w dniach od 15 do 19 lutego 1943 r. kurs rybaki z zakresu gospodarstwa stawowego. Program kursu obejmuje zagadnienia dotyczące hodowli karpia, ze szczególnym uwzględnieniem chorób ryb, produkcji pstrąga, szczupaka, oraz innych ryb, jak również budownictwa stawowego.

Wykłady bogato ilustrowane przebiegami i fotografiami, przedstawiającymi zabiegi hodowlane, odbywać się będą w sali Zakładu Ichtiologii i Wyhodowania w Krakowie na Placu Inwalidów 61 (Reichstrasse). Kurs rozpocznie się w poniedziałek dnia 15 lutego 1943 o godz. 8-mej rano.

Zgłoszenia na kurs oraz wszelkie informacje udziela Biuro Krajowego Towarzystwa Rybackiego w Krakowie, Karmelicka (Reichstrasse) 6, 11 p., tel. 228-77 do dnia 10 lutego 1943 r. włącznie.

Pięty koncert symfoniczny.

Kraków, 9 stycznia. W niedzielę dnia 10 stycznia odhodzi się o godz. 11 w kinie „Urania” piąty koncert symfoniczny Filharmonii GG. Jak zwykle, dyrygować orkiestrą będzie Rudolf Erh.

Na program koncertu składają się: uvertura do „Kathak dos Heilbronn” H. Pfitznera, prolog z opery „Pajace” Leoncavalla, Credo z op. „Otello” G. Verdiego, aria z op. „Wesele Figara” Mozarta i w końcu druga symfonia D-dur Brahmsa. Jako solista wystąpi baryton Czesław Kozak. Koncert ten, obejmujący wiele ciekawych utworów, powtórzony będzie w blęzającym sezonie zimowym.

Koncert na rzecz akcji charytatywnej.

Kraków, 9 stycznia. W celu zdobycia środków pieniężnych na prowadzenie akcji charytatywnej Pol. K. Op. m. Krakowa, urządza w drugiej połowie lutego br. koncert w sali Starego Teatru.

W koncercie tym wezmą udział znani i powszechnie lubiani artyści krakowscy ew. warszawscy. Zaznaczyć należy, że artyści ofiarują swoje występy bezpłatnie. Komitet liczy na to, że społeczeństwo krakowskie w zrozumieniu doniosłości zadania, jakie spoczywa na Pol. K. Op. na terenie miasta, poprze jak najgorzej projektowaną imprezę.

Mieszkania dla 2 tysięcy osób w Lublinie

Lublin, 9 stycznia. Na krańcu miasta Lublina znajduje się kolonia znana pod nazwą Majdan Tatarski, która swego czasu musiała być opróżniona przez mieszkańców na czas przejściowy. Obecnie Lubelski Urząd Mieszkaniowy oddaje te osiedle z powrotem do dyspozycji ludności.

Udało się stworzyć na Majdanie Tatarskim mieszkanie dla 2000 osób, przyczem z polecenia Urzędu Mieszkaniowego wracają do swoich mieszkań przedwzrostkiem dawni mieszkańcy tego osiedla. Oddanie do użytku mieszkaniowego tego osiedla przyczyniło się w znacznej mierze do zaopiekowania głodu mieszkaniowego miasta Lublina, który stanowił jeden z największych problemów.

Kronika żałobna.

Kraków, 9 stycznia. W ostatnich dniach zmarli: Franciszek Piatras, lat 85, emier, robotnik miejski; Rozalia Ochobka, lat 75, Michałowska Wiktorja, lat 27, robotnica; Ludwik Pawlik, lat 57, emier, nauczyciel; Góra Mieczysław, lat 29; Bronisława Klimczak, lat 73, służąca; Małgorzata Blachut, lat 62, robotnica; Złota Agnieszka, lat 68, robotnica; Joanna Kwiecień, lat 26; Przybylski Franciszek, lat 62, robotnik; Migas Jerzy, 1 rok; Stefania Rozmarynowska, lat 22, służąca; Józef Ostrowski, lat 89, urzędnik; Jan Olek, lat 39; Zygmunt Leśniak, 1 rok; Jędrzej Jakób, lat 64, robotnik; Ludwik Głuch, lat 60, robotnik; Wawrzyniec Filipkiewicz, lat 45, robotnik.

MISTRZ KWARCINSKI z żoną, słynnym medjem, powracają po rocznym tournée po GG. do Krakowa. Korespondencję kierować pod: Kraków, Skrz. poczt. 159.

arkadami przedzielnymi i łatwiej nawiązuje się różnego rodzaju flirty, że atmosfera tam panująca bardziej sprzyja rozwojowi uczuć serca. Oczywiście, że te odruchy serca nie będą tak poetyczne, jak w Riminui, czy Fiesole i że sklepienia arkad nie odbijają się echem tak czułych i pomysłowych słów, jak to się dzieje na południu, ale według stawu grobla, więc to, na co nas atak, musi zastępować bardziej poetyczne epizody ziemi włoskiej.

I zdaje mi się, jakgdyby Kraków przez te nieliczne, ale bądź co bądź ciekawe zmiany w wewnętrznym wyglądzie, przez te podcienia i przez ten placik nabrał nieco słońca, jakgdyby rozjaśniły się ulice i poszerzył horyzont.

Gdy się trochę zmruży oczy — może być szara godzina, bo to bardzo pomaga przy tego rodzaju fantastycznych stanach duszy — i wędruje się temi starymi uliczkami w okolicy Zamku, można mieć złudzenie średniowiecza oraz złudzenie innej szerokości geograficznej. Myśle oczywiście o 16cie, nie o zimie, gdyż śnieg jest tutaj kompromitującym „corpus delicti”, wskazującym na północne nasze położenie. Druga przeszkoda jednak z tej wizji jest oczywiście tramwaj, dzwoniący po szynach i auto, mknące ulicą. Tego w średniowieczu nie było. Ale trudno, nie wszystko w marzeniach czy w wizji może być takie samo, jakby się chciało.

Przez obiekty reportera:

„Szarzy Bracia” służą ludzkości.

Krakowskie zakłady Braci Albertynów.

Kraków, 9 stycznia.

Owieczny problem starości oraz ubóstwa i cierpień, jakie ona ze sobą przynosi, był przez wieki tematem wielu arcydzieł sztuki i literatury — przedewszystkiem jednak był i jest nadal przedmiotem troski i żywego zainteresowania społeczeństw we wszystkich państwach.

Dłatego z obowiązku dziennikarskiego wypływa przedstawienie jednego z odcinków społecznych — odcinka opieki nad starcami. Dużą usługą miarodajnych czynników jest zlikwidowanie do minimum plag zawodowych wędrownych żebraków, oraz zatrudnienie wielu rzesz włoścogów, walających się bezcelowo i stanowiących podatny materiał do wszelkiego rodzaju przestępstw. Reszta działalności w tym zakresie, więc opieka nad ubogą i rzeczywiście potrzebującą pomocy ludnością oraz nad jednostkami niezdolnymi do pracy i ludźmi w podeszłym wieku — przekazana została przez władze na ręce odpowiedzialnych instytucji społecznych i dobroczynnych.

Oprócz R.G.O. oraz poza Opieką Społeczną i jej pokrewnymi działami, istnieje zapoczątkowana przed 55 laty na terenie Krakowa instytucja Braci Albertynów.

Niezwykła i oryginalna, a nie wszystkim dokładnie znana, jest historia założenia i idee, kierujące tą placówką charytatywną. Scharakteryzujemy więc jej działalność treściwie, tak jak treściwa i pełna prostoty było życie i praca nieszukającego rozgłosu założyciela tej instytucji — Brata Alberta (Adama Chmielewskiego).

Początek pracy Albertynów — to rok 1888, gdy nie istniała jeszcze systematyczna i zorganizowana opieka nad ubogimi i starcami, którzy spędzali swe bezdomne noce na schodach, pod płotami lub w opuszczonych szopach.

Ówczesny Magistrat krakowski utrzymywał wprawdzie t. zw. „ogrzewalnię” dla biednych,

była ona jednak z wielu przyczyn niewystarczająca. Ogrzewalnia mieściła się przy ul. Plekarskiej w dzielnicy Kazimierz. Była to przynajmniej budowla z jedną wielką salą pośrodku, mogącą pomieścić około dwustu osób. Na ubitej ziemi stało kilka ławek, a przez salę przebiegała długa rura, wychodząca z przedsionka, gdzie stał piec, w którym stróż miejski palił obowiązkowo raz na dzień, w razie zimy.

Istniała osobna ogrzewalnia dla mężczyzn, a osobna dla kobiet,

jednak stosownie do dzisiejszych pojęć o higienie, ogrzewalnia ta stała się poniżej wszelkiego poziomu.

Brat Albert, przejawiając na skutek swych starań obie ogrzewalnie nad Magistratu krakowskiego, odnowił je i uporządkował, starał się po raz pierwszy o dostarczenie ubogim odpowiednich warunków pracy, oraz rozpoczął wraz z członkami swego nowozałożonego Zgromadzenia Braci Albertynów i Siostr Albertynek kwestę o rzecz ubogich, którzy znajdowali teraz właściwy przytułek, strawę i odzienie, chorzy — opiekę, zdrowi zaś — uzdrawiającą moralnie sposobność do pracy. W przeprowadzaniu swego wielkiego dzieła miłosierdzia, którego typowe nowoczesne socjalne założenia ideowe wyprowadził o dziełki lat ówczesnej epoki, napotykał Brat Albert na olbrzymie trudności i niezrozumienie.

Kim był właściwie Brat Albert?

Nawet zewnętrzne okoliczności życia i jego życiorys wyjęty z napisanych o nim licznych dzieł biografii, nie rozświetlają właściwie tej sylwetki, zawierającej w sobie niezgłębioną tajemnicę, przede wszystkim — tajemnicę ducha i mentalności. — Niezwykłe wrażenie wywierała musiła wysoka, jakby żywcem przeniesiona ze średniowiecza, postać brodatego mnicha o fascynującym spojrzeniu, ubranego w gruby i szary, workowy habit i przemierzającego ulice Krakowa w nieustannym poszukiwaniu pomocy dla swych podopiecznych, a narażonego na drwiny i obelżywe napaści. Dodajmy do tego, iż Brat Albert był kaleką, dźwigającym u nogi ciężką protezę.

Nim stał się Bratem Albertem, był Adam Chmielewski wybitnie utalentowanym artystą-malarzem.

Urodzony w 1846 roku, był potomkiem starszszlacheckiej rodziny herbu Jastrzębiec i po studiach na politechnice w Puławach, Paryżu i Gandawie, poświęcił się studiom malarstwu. Odbił je w Niemczech, w Monachium, gdzie ogniskowało się życie ówczesnych młodych malarzy talentów. Jako młody i utalentowany artysta posiadał Chmielewski otwartą drogę do t. zw. kariery. Do zastępu jego bliźszych i dalszych przyjaciół z okresu studiów monachijskich i z późniejszych krakowskich czasów zaliczali się najwybitniejsi ludzie jego epoki.

Wiadomym jest źródłowo, że nabyte kalectwo ani zbanalizowały już w takich razach zawód miłośny, ani też względy zewnętrznej natury nie były przyczyną faktu, iż ten światowiec wszechstronnie wykształcony przeobraził się w cichego zakonnik, a w 1888 r. w Brata Alberta. I to jest właśnie niezgłębiona tajemnica pomiędzy nim a Bogiem.

Stworzone przez niego domy opieki nad starcami — których organizacja bez uprzedniego zapoznania się z życiorysem ich twórcy byłaby niezrozumiała — są jednocześnie siedzibami Zgromadzeń Albertynów, mających tu swe miejsca zamieszkania, kaplice i kawałki gruntu, z których uprawy utrzymują pozostających pod ich opieką starców. Zasada jest, aby grunta były własnością innych ludzi, a nie Braci i im jedynie oddane w dzierżawę.

Zabudowania schroniska Albertynów w Krakowie znajdują się koło mostu przy ul. Kościuszki 86.

zajmują przytłaczający do rzeki Rudawy odcinek gruntu, na którym rozmieszczone są wokół podwórza: dawne warsztaty dla chłopców oraz w głębi — siedziba Braci, kaplica i sale dla ubogich. Do lipca 1941 r. prowadzony był zakład wychowawczy dla chłopców, połączony z internatem i warsztatami szewskimi dla kształcenia zawodowego przyszłych rzemieślników. Chłopcy przeniesieni zostali częściowo do podobnego, a lepiej wyposażonego zakładu w Pawlikowicach koło Wieliczki, częściowo zaś po wyzwoleniu się na chładnikach, opuścili krakowski zakład — dlatego zlikwidowano warsztaty i zajęto się wyłącznie opieką nad starcami. Staraniem Opieki Społecznej urządzony więc został dom noclegowy przy ul. Krakowskiej 43, którego część agend przejęło właśnie schronisko na Zwierzyńcu.

Z korytarza pierwszego piętra, gdzie wzdłuż ścian rozmieszczone są interesujące pod względem tematowego ujęcia reprodukcje obrazów z życia Albertynów, wchodzi się wprost do połączonych ze sobą sal, będących schronieniem od 66—85 ubogich i starszych ludzi. Otrzymują oni tutaj bezpłatnie utrzymanie, a więc jedzenie, nocleg i opranie bielizny.

Na dwóch rzędach czysto zaścielonych łóżek widoczne są siedzące postacie ludzi. Jedni odpoczywają w zamyśleniu, inni krzątają się po sali,

jeden z Braci dokonuje właśnie opatrunku chorej ręki. Robi to z wprawą i dobrodusznym spokojem. Znać, że opieka nie jest tylko frazesem. Z uprzejmych wyjaśnień przełożonego wynika, że

schronisko dla starców utrzymywane jest przez Opiekę Społeczną,

która zasila je pewnymi kwotami, a sami Bracia uprawiają nieduży kawałek roli, położonej w pobliżu nad Wisłą, wydzielonej im przez Zarząd Miejski. Również Kolej Wschodnia wydzierżawiła Zgromadzeniu Braci kawałek gruntu i w ten sposób, dzięki poparciu tych instytucji, utrzymywany jest dom.

Odnosne władze idą również na rękę, a Urząd Gospodarowania przydzielił ostatnio na skutek wniesionego podania, ponad 60 par obuwia. Pałace braki pod względem zaopatrzenia w bieliznę regulują narazie Albertyni we własnym zakresie, to też dary w naturze ze strony osób prywatnych mogłyby sytuację polepszyć.

Podobne schronisko, lecz dla kobiet, prowadzone jest w Krakowie przez Zgromadzenie Siostr Albertynek przy ul. Krakowskiej 47.

gdzie mieści się również dom noclegowy, oraz

zw. opieka zamknięta. Rozróżnia się bowiem trzy formy opieki nad starcami: pierwsza z nich, to domy noclegowe, gdzie przyjmuje się wyłącznie na nocleg; druga, opieka zwykła, przy której podopieczny dostaje utrzymanie, spanie i ubranie, mogą opuścić schronisko kiedy zechce; oraz t. zw. opieka zamknięta, która również zapewnia niezbędne do życia środki, gdzie jednak przyjmuje się ludzi ciężko chorych, pozostających tam aż do schyłku życia.

Taki dom zamknięty opieki mieści się także przy ul. Lubicz 25.

W razie cięższego przypadku choroby odsyła się chorych do szpitala, poczem wracają do schroniska.

Pokój przyjęć Przełożonego Brata Starszego, informującego nas o wszystkim, co dotyczy schroniska, urządzony jest nowoczesnie, będąc zarazem małym gabinetem lekarskim. Biały parawan, biurko założone papierami, zegar, kalendarz wycięty z noworocznego „Gońca”, na ścianie przykuwa uwagę silny pod względem ekspresji obraz „Brat Albert wśród bezdomnych”.

Organizacja albertynińskiego zgromadzenia opieki na francuskańskie regule wyrzeczenia się własności, z którą to regułą łączy się zasada pracy na rzecz ubogich. Domy zgromadzeń zakonnych połączone są zawsze ze schroniskiem i znajdują się także w Przemyślu, Lwowie, Częstochowie i Warszawie, gdzie istnieje nadal zakład wychowawczy dla chłopców pragnących uczęścić się rzemieślników.

Wychodzący na ulicę i wkrótce codziennego życia zaciera z wolna ostrość wrażeń odniesionych przed chwilą, a godnych wzmianki, z uwagi na rolę, jaką odgrywają Albertyni w ramach ogólnej pomocy dla ubogich i starych ludzi.

Sigma.

Filatelistyczny bilans 1942 roku

Kraków, 9 stycznia. W filatelistyce wypadła takieża co pewien okres czasu zloty sprawozdania bilansowa i dlatego też z początkiem stycznia pragniemy przypomnieć to, co się stało w naszej dziedzinie w r. 1942.

Stwierdzamy więc przede wszystkim, że nastąpił dalszy wzrost zainteresowania znaczkami pocztowymi i że przebieg wojny podciągający za sobą nową emisję, skłaniał wiele osób do zbierania innych rzeczy, do kolekcjonarstwa. Nie też dziwnego, że ceny poszły w górę, a wykupienie najbardziej poszukiwanych ołówków spowodowało trudne do uchwycenia na podstawie samych katalogów zróżnicowanie. Ustalona przez Michała zwykła wynosiła 30 groszy za punkt, warianty obecnie 1.50 zł, zamiast dawnych 1.20 zł. Trzeba jednak poddać podobną normę krytyce. Tak więc właściwym stosunkiem przy dobrych seriach będzie stawka 2 zł., a przy krajach mało popularnych jak Turcja, Hiszpania itp. mniej więcej 1 zł. Jednym słowem więcej niż kiedykolwiek przedtem należy się teraz kierować wycenami, co ile ma kosztować! Nie należy również żałować kosztów, byle tylko zdobyć brakujące w seriach sztuki.

Nagoci biorąc, rak uległby nie przyniósł zbyt licznych nowości. W Rzeszy Niemieckiej wyróżniły się pięknym wykonaniem znaczki z okazji kongresu pocztowego, a trzeba także podkreślić, że seria słynnych meów wydana w Generalnym Gubernatorstwie dorównała najpiękniejszym znaczkom dobroczynnym w republikach austriackich. Pośród zbiorów znaczków „GG” wyróżnił się o dwa serie okolicznościowa. Serię urodzinową kanclerza Hitlera wykupiono w bardzo szybkim tempie, tak że kosztowała ona dzisiaj 10 złotych, natomiast „800-lecie Lublina” jest jeszcze dzisiaj do nabycia w okienku pocztowym dla zbieraczy.

Katalog Michała nie ocenił należycie znaczków „GG”, a teraz, w pół roku po jego zredagowaniu przekonujemy się, że np. 5-złotówka urzędowa warta np. tylko 60 gr. za punkt, a przedruk 50/30 groszy nawet 5 zł. za punkt! Jednym słowem, to, co naprawdę rzadkie, odbiegło nieskończenie w cenę w porównaniu ze znaczkami znajdującymi się przez dłuższy czas

Nowe znaczki Włoch i Watykanu w naturalnej wielkości.

w obiegu.

Nie bardzo dla nas zrozumiała zwykła cen znaczków francuskich nie przyciągała się do zainteresowania tem państwem, natomiast każdy lepszy znaczek belgijski i austriacki znika ze sklepu w kilka godzin po wystawieniu na sprzedaż.

Moda, wprowadzona przez laików filatelistyki, a mianowicie zbierania egzemplarzy bez naklejek dała się wyczuć jeśli chodzi o starsze wydania. Wpłynął na to dzięki Bogu brak specjalnych naklejek dla znaczków tego rodzaju, a wiele osób musiało się zorientować, że przechowywanie znaczków w wkładnikach jest tylko przejściową formą. Tylko więc całkiem drogie sztuki chrońmy od wpływów zewnętrznych specjalną oprawką z celofanu!

Na rynku miejscowym sensacją było wydanie obszernego katalogu Pachońskiego, przeszedł się on jednak w zbyt małej ilości nakładu, aby mógł zapewnić sobie przewagę nad innymi mniej okazałymi wydawnictwami. Dalszy natomiast rozwój aukcji Marwidzkiego w Warszawie skierował do największego miasta „GG” duże cenne materiały filatelistyczne, który zmienił swych nabywców często po rekordowych cenach. Należy wogóle podkreślić, że firmy lokalne „obłożone” przez chętnych nabywców starają się zawsze drogą wytrwałej reklamy dotrzeć do klienta choćby na najgłębsze prowincje.

Miniory rok ugruntował więc w sumie rozwinęte u nas wybitnie kolekcjonerstwo i rozpoczynający się nowy sezon rokuje dalsze jeszcze zwiększenie się liczby amatorów.

— Ja —

Z DNIA.

Matrymonjalne.

„Pragnę poznać pana o błękitnych oczach. Właściciel tych oczu zechce odpisać niezależnej myślicielce...”

Pan Czesław odklada „Gońca”, głodzi blond wisiaka a potem wstaje od stołu i dyskretnie tak, żeby żona nie zauważyła, patrzy w lustro. Uśmiecha się sam do siebie. Do swoich oczu.

...swe, ...niebieskie, ...błękitne — — myśli młodo — a potem patrzy znów na żonę, która siedzi i ceruje skarpetki. Po chwili siada przy biurku, wyjmując papier i pisze list. Niedługo list jest gotów i odczytuje go w myśli z dumą.

...„Nieznajoma Pani!

Ktokolwiek jesteś i czego żądasz wiem, że pragniesz przygody w szarym życiu. Wiem, że twoja „przygoda” ma mieć błękitne oczy, — nota bene nie chcę być zarozumiałym — ale takowe posiadam. Oczywiście nie polegam w tym wypadku na swoim własnym sądzie, bowiem mógłbym być subiektywnym, tylko na sądzie osobnika płci odmienniej, czyli kobiety. Równocześnie wiem, że „świat należy do śmiały”, którzy umieją wyjść przygodzie naprzeciw. A pani do takich należy, więc proszę o spotkanie. Będę o siódmej we środę na A—B, obok budki z automatycznym telefonem. Znaki szczególne: błękitne oczy.

Dotychczas nieznaną

Czesław.”

Nazajutrz pan Czesław list ten złożył w administracji „Gońca”, a po przyjęciu z pracy oświadczył żonie, że we środę nie pójdą do „Telimyny”, bowiem ma godziny poszuszbowe i żeby z koleją na niego nie czekała.

We środę punktualnie o siódmej pan Czesław był na umówionym miejscu i rozglądał się wo-

kół pytając, gdy zauważył zbliżającą się ku niemu swoją własną żonę.

— Ty?...

— Ja z „matrymonjalnego”.

— Ależ nic z tego nie rozumiem...

— Zupełnie proste. Chciałam się przekonać o twojej stałości.

— No i? — spytał niepewnie p. Czesław.

— Owszem, owszem, pozostałeś stały swoim błękitnym oczom.

— A ja cymbał...

P. Czesław nie dokończył, a ujawszy żonę pod rękę, poszedł z nią w poszukiwaniu nowej przygody.

F. U.

Nie używać piasku ze skrzyń ulicznych.

Kraków, 9 stycznia. Po nastaniu zimy i utworzeniu się na chodnikach warstwy śliskiego śniegu, istnieje obowiązek dozorców domów posypywania danego odcinka trotuaru piaskiem lub popiołem. Niewykonanie tego obowiązku może pociągnąć za sobą kary policyjne, a w razie wydarzenia się wypadku poszkodowany skarżyć może winnego dozorcę.

Przestrzeganie tych przepisów nie upoważnia jednak dozorców domów do korzystania z piasku, przygotowanego w wielu punktach miasta w dużych skrzyniach, gdyż ma on służyć wyłącznie celom przeciwozarożowym i przewidziany jest dla obrony przeciwlotniczej. Zwracamy uwagę, że używanie wspomnianego piasku do innych celów jest karalne.

WYNIKI CIĄGIENIA LOTERII LICZBOWEJ z dnia 9 stycznia: 15, 68, 36, 77, 37. Następne ciągnięcie 18 bm. w Warszawie.

Kącik szachowy.

Nr. 2. (11).

(Dr. K.), Kraków, 9 stycznia.

Hindus Sultan Khan.

Gra w szachy została wymyślona przed wiekami gdzieś na Dalekim Wschodzie, ponoć w Indjach. Krają o tem wiele legend, z których trudno jest wydobyc ziarnko prawdy. Faktem pozostało, że ludy tak Bliskiego, jak i Dalekiego Wschodu z zamiłowaniem grali w szachy, przyczem, zwłaszcza Hindusi, zaliczają się do dobrych graczy.

Sensacją jednego z przedwojennych turniejów szachowych w Hastings było zwycięstwo Hindusa Sultana Khan, odniesione nad mistrzem świata Capablanca.

GRA ANGIELSKA.

Przykład 1.

1. e2—e4 e7—e5	6. 0—0 Sg8—f6
2. Sg1—f3 Sb8—c6	7. d2—d4 e3—e4
3. c2—c3 f7—f5	8. d4—d5 e4×f3
4. e4×f5 d7—d6	9. d5×c6 b7—b6
5. Gf1—b5! Gc8×f5	10. Hd1×f3 i białe stoją lepiej.

Przykład 2.

1. e2—e4 e7—e5	5. d4—d5 Sc6—b8!
2. Sg1—f3 Sb8—c6	6. Gf1—d3 Se8—c5!
3. c2—c3 Sg8—f6	7. Sf3×e5 Se5×d3+
4. d2—d4 Sf6×e4	8. Se5×d3 i partje równa.

Przykład 3.

1. e2—e4 e7—e5	7. e5—e6 Sg8—h6
2. Sg1—f3 Sb8—c6	8. Gf1—b5 Hd8—d6
3. c2—c3 f7—f5	9. e6—e4 d5×e4
4. d2—d4 d7—d6	10. Gb5×e4 Hd6×d1+
5. d4×e5 f5×e4	11. Ke1×d1 Se6—d8 i partje stoją jednakowo.
6. Sf3—g5 d6—d5	

Przykład 4.

1. e2—e4 e7—e5	8. Hd1—d4 f7—f5
2. Sg1—f3 Sb8—c6	9. Sb1—d2 0—0
3. c2—c3 Sg8—f6	10. Sd2×e4 f5×e4
4. d2—d4 Sf6×e4	11. Ha4×e4 Gf2—b6
5. d4×e5 Gf8—e5	12. Ge1—g5 Hd8—e8
6. d5×c6 Ge5×f2+	13. Wa1—e1 d7—d6 i mają bardzo silny atak.
7. Ke1—c2 b7×c6	

Uwaga 1. Białe w piątym posunięciu zamiast d4—d5 grają:

5. d4×e5 Gf8×e5	8. Sb1—d2 Se6—e7
6. Hd1—d5 Ge5×f2+	9. Hd5—b3 d7—d6
7. Ke1—e2 f7—f5	10. e5×d6 Hd8×d6 i stoją lepiej.

Uwaga 2. Białe grają w szóstym posunięciu zamiast Hd1—d5:

6. Gf1—e4 Se4×f2	9. Wh1—f1 Sc6—e7
7. Gc4×f7+ Ke8×f7	10. Hd5—c4 d7—d5 Czarna partja lepsza.
8. Hd1—d5+ Kf7—e8	

Przykład 5.

1. e2—e4 e7—e5	6. Hd1—d4 Sg8—e7?
2. Sg1—f3 Sb8—c6	7. f2—f4 e4×f3
3. c2—c3 d7—d5!	8. Se5×f3 a7—a6
4. Gf1—b5 Hd8—e8	9. Gb5—e2 Se7—g6
5. Sf3×e5 Hd8—d5+	10. 0—0 i partje równa.

1) Jeżeli Hd8—g5 zyskują białe przez Hd1—d4 pionka e4.

2) Jeżeli Hd5×e5 zyskują białe przez Gb5×c6+ pionka e4.

Przykład 6.

1. e2—e4 e7—e5	6. Sf3×e5 Hd8—e7
2. Sg1—f3 Sb8—c6	7. d2—d4 d7—d6
3. c2—c3 Gf8—c5	8. Gc1—a3 f7—f6
4. b2—b4 Ge5—b6	9. Se5—f3 He7×e4+
5. b4—b6 Sc6—a5	10. Gf1—e2 i stoją lepiej.

Partja Nr. 18.

Angielska.

Czarna: Gessip

1. e2—e4 e7—e5	9. Sf3—d2 Se7—g6!
2. Sg1—f3 Sb8—c6	10. Gb5—c4 Hd5—d5
3. c2—c3 d7—d5	11. Ha4—b3 f6—f7
4. Hd1—d4 f7—f6	12. Ge4—f7+ Ke8—g7!!
5. Gf1—b5 Sg8—e7	13. Sd2—c4 Ha5—d6
6. e4×d5 Hd8×d5	14. Ge1—g5+ Ke7×f7
7. 0—0 Gc8—d7	15. Sc3—d6++.
8. d2—d4 e5—e4	

Chcesz dużo
swiatla?KUP ŻARÓWKĘ
TUNGSRAM DChcesz oszczędności
na prądzie?ZAKOŹ ŻARÓWKĘ
TUNGSRAM DWytwórnia Wódek GdM.
Kraków-Dąbie poszukuje
auta ciężarowego
3.5 do 4 ton.Do natychmiastowego kupna
Pilne zgł. pisemne lub osobiście:
Kraków-Dąbie, ul. Fabryczna 13.

Kupno nieruchomości

Parcele natychmiast kupie. Kraków Wielopole 10/13. 5305
Młyn lub tartak uruchomiony kupie. „Informator”. Kraków, Pijarska 19. 731k
Kupie domek na przedmieściu Krakowa lub w okolicy. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków. Nr 544k
Dom jednorodzinny z ogrodem. Polem kupie. miejscowość obojętna. Zgł.: Goniec Krak. Kraków. Nr 5343k
Bezpłatnie od właściciela kupie wille w Zakopanem. Poroninie lub Bańce 10 do 15 ubikacyj. Zgłoszenia z podaniem warunków Goniec Krak. Kraków. Nr 5499k

Sprzedaż nieruchomości

Parcele: 200 sążni, Borek Fałęcki, 826 sążni; Bieżanów, 710 sążni. Dębiki — wszystkie wydzielone, budowlane, ładnie położone, natychmiast sprzedam. Wiadomości: Kraków, św. Marka 20/16.
Rabaka: parcele 225 sążni, sprzedam. Kraków, Pl. Mariacki 3/2.
Parcele budowlane pod Warszawą miejscowość nieznana od 6000 złotych sprzedam. „Informator”. Kraków Pijarska 19. Plan parcel bliżej szczegółów w biurze.
Dom jednorodzinny, nowy, dwa pokoje z kuchnią przy tramwaju w Łagiewnikach, okazynie sprzedam. Jachimczyk, Kraków, św. Jana 24. II piętro. 5182
Parcele narożna, dwustronna, w odległości 2 m od tramwaju w Łagiewnikach okazynie sprzedam. Jachimczyk, Kraków, św. Jana 24. II p. Pośrednicy wykluczeni.
Dwa parcele 1 000 sążni zamienię na dom 1-rodzinny za dopłatą. Zgł.: Goniec Krak. Kraków. Nr 5416k
Gospodarstwa 28 morgów 20 orna 8 las inwentarz żywy (3 krowy, 2 konie), martwy, okoliczności górska, pięknie położone sprzedam okazynie. Biuro Kraków Mały Rynek 1 i p. oficyjny. 5204
Dom z werandą i ogrodem owocowym do sprzedania. Bronow. ce Zameczek. Elektryka i woda na miejscu. Wiadomości: Kraków, ul. Florjańska 57, sklep cukierniczy.
Zamienię kamieniczkę nową, piętrową Kraków na podobną z dopłatą. okolica górska. — Zamienię piękna luksusowa wille. Kalwaria u dom w Krakowie do placu. Grzyważ. Kraków Podgórze Kalwaryjska 27 — 3 parcele po 300 sążni, przy tramwaju. 300 zł. sążni. — Dwa domy rozdzielne, przy tramwaju. — Parcele 310 sążni (Borek). 20 000 — Kamienice 2 piętrowe Podgórze, sprzedaż. Grzyważ. Kraków Podgórze Kalwaryjska 27. 5658
Skawina. Parcele budowlane jednorodzinne sprzedam. Zgłoszenia: „Informator”. Kraków Pijarska 19.
Rabaka. Sprzedaż kupno wili, domów parcel, przeprowadza Biuro „Universal”. Augustyńskiego Rabaka. Telefon 195. 740k
Kamienica nowa, komfortowa, 44 ubikacje, świetnie położona, okazynie powód choroby. Biuro Kraków, Mały Rynek 1, I p. oficyjny. 5375
Dom 8 morgów pięknie położony, 17 km od Krakowa, nadające się na założenie ogrodu, sprzedaż Kraków, Mały Rynek 1, I p. oficyjny. 5378
Szyba bezpodstawnie sprzedam dwie parcele budowlane, status: wille osobne, szklone hipoteczne — łącznie 800 sążni — Wola Dn. obok piękna letniakowa położenie. Wiadomości: Goniec Krak. Kraków. Nr 5498k
Dom mrozwany, 15 ubikacji na parceli 400 sążni, sprzedaż okazynie. Biuro Kraków, Mały Rynek 1, I p. oficyjny. 5596
Parcele. 250 sążni przy drodze Szwarczówce, sprzedaż Biuro Kraków, Mały Rynek 1, I p. oficyjny. 5597

Kupno

Kupie wszystkie znaczki pocztowe Filatelia Kraków. Długa 14
Maszyny do szycia pierścionkowe, chętnie „Singer”. zaraz kupie. Kraków Kościuszki 17. Sklep Galanteryjny
Brylanty, kupno sprzedam złocenia solidnie: Chwilkowski, zegar mistrz-jubiler Kraków, Florjańska 3. 430k
Kupie złoty zegarek markowy, pierścionek itp. Wiadomości: Biuro ogłoszeń Hupczy, Kraków Jagiellońska 7. 5544
Kupie pierwszorzędne futro sportowe długość 120-125. Oferty: Goniec Krak. Kraków. Nr 5211k
Carte-Blanche II kupie Złozoszenia: Kraków, Rzeki Kłopotli 14 — trzejernia przed południem 5469
Kupie futro brzoświatłowe (nabójka wienka) w pierwszorzędny stan. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków. Nr 5470k

Obwieszczenia urzędowe

OBWIESZCZENIE

Stadthauptmanna der Stadt Krakau w sprawie rozdziału środków żywności dla niemieckiej aryj: lej ludności. Z dnia 7 stycznia 1943.

Właściwe sklepy rejonowe będą wydawać:
Chleb na odcinki B 9, 10, 13 i 14 kart żywnościowych dla dorosłych, razem 1400 gramów w cenie po 0,55 zł. za 1 kg w czasie od dnia 11 do 20 stycznia 1943 r.

Mięso dla żywnościowych zamieszkałych w obwodach miasta V do X po 200 gramów mięsa wołowego albo 400 gramów końskiego (mięso końskie sprzedaje się w jatkach końskich) w czasie od dnia 11 do 16 stycznia 1943 r.:

a) na odcinki F 20 i 21 kart żywnościowych dla dorosłych i dla dzieci b) na odcinek N 25 dodatkowych kart żywnościowych II. Przydział mięsa wynosi 50% świeżego mięsa i 50% wyrubów mięsnych.
Margaryna na odcinek N 20 dodatkowych kart żywnościowych II — 100 gramów w cenie po 5,— zł. za 1 kg. w czasie od dnia 11 do 16 stycznia 1943 r.

Cukier w czasie od dnia 11 do 20 stycznia 1943 r.:

a) na odcinki Z 16, 17, 18 i 19 kart żywnościowych dla dorosłych i dla dzieci — razem 200 gramów.
b) na odcinki Z 16 i 17 dodatkowych kart żywnościowych II — razem 100 gramów — w cenie po 1,60 za 1 kg.

Jaja począwszy od dnia 18 stycznia 1943 r. po 2 sztuki:
a) na odcinki F 22 i 23 kart żywnościowych dla dorosłych i dla dzieci b) na odcinki N 22 dodatkowych kart żywnościowych II — w cenie po 0,19 zł. za sztukę.

Przydział ten jest zastępczym zamiast przydziału mięsa za drugą połowę miesiąca stycznia 1943 r.

R. Pawlu, Stadthauptmann.

Zaopatrzenia w papierosy nie-niemieckich pracowników w mieście Krakowie w roku 1943.

Nie-niemieccy pracownicy (ponad 21 lat) władz, urzędów, przedsiębiorstw, firm itd. otrzymywać będą aż do odwołania miesięcznie po 80 sztuk papierosów na osobę, w gatunkach zależnie od posiadanych zapasów.

Sprzedaż na stopę rozpocznie się w poniedziałek 11 stycznia 1943, w następujących miejscach każdorazowo 8-go dnia danego miesiąca. Nikomu nie przysługuje prawo żądania określonych gatunków papierosów.

Warunek: Przedstawienie przy zakupie czerwonej karty żywnościowej, albo zaświadczenie gminy z którego wynika, że uprawniony do poboru papierosów nie otrzymał karty żywnościowej.

Papierosy wydawane będą w tych samych sklepach tytoniowych (kioskach), w których pobierano je w poprzednich miesiącach.

Nowe włości dla pracowników, którzy dotychczas nie otrzymali papierosów, należy zgłosić pisemnie w Generalnej Dyrekcji Monopoli w Krakowie, Zipspergasse (ul. Skarbowa) 1, III p., pokój 112, gdzie po załatwieniu można je po upływie 5 dni znów odebrać. Podwójny pobór podlega karze.

Hurtownie Tytoniowe:
Kraków, Alje Weichselstrasse 44 — Kraków, Kasinogassa 8
i wszystkie podhurtownie.

Patelnie walizkowy, kupie natychmiast. Kraków Kościuszki 60.6.
Kupie obrazy wybitnych malarzy. Kraków, Grodzka 15. 5778
Obrazy znanych malarzy zakupie. Plac najniższe ceny. J. Brachel, Salon Obrazów, Kraków, Florjańska 8. 5445k

Dywanów perskich poszukuje — place najniższe ceny: J. Brachel, Salon Dywanów, Kraków, Florjańska 8. 5610k

Futra, lisy, płaszcze, kostiumy, bielizna przyjmuję: Komia A. Jachimski, Kraków, Bożego Ciała 4 (róg Dietlikowskiej, tramwaj nr 1). Zarząd: Grodzka 14, 3 p. 8080k

Zegar antyczny (nawet zepsuty) z muzyką grającą melodie, albo z piekłem biciem, oraz obrazy kupie. Zapłać najlepiej! Zgłosz. pocztowo: Partycykula Kraków, Łagiewniki Ulanów 377.

Kupie stare, ale film. Oferty z tytułem długociąg i ceną filmu pod adresem: Snięgowski Zbigniew, Kraków, Kornela Ujejskiego 814. 5000

Wózek dziecięcy, głęboki, w dobrym stanie lub „Autko” zaraz kupie. Zgł.: Goniec Krak. Kraków. Nr 5049k

Filatelista kupuje znaczki, uzupełnia brak. Kapcom komisja: Kraków skrytka pocztowa 891.

Filatelista uzupełnia kupcom komisję kupuje wszystko: „Mundus”. Kraków Adolf Hitler-Platz 37.

Kupie książki encyklopedie herbarze, aparaty fotograficzne, instrumenty muzyczne, obrazy: Autykarnia Stanisława Pola, Kraków św. Marka 25. 5259

Porcelanowe serwisy, szkła, kryształ kupie: Kraków, Stradomaska 18 Sklep z porcelaną. 164k

Uwaga! Sklep używanych rzeczy. Kraków al Krakowska 36 kupie stale tylko pierwszorzędne rzeczy. Jak: ubrania, palta, kostiumy suknie, bielizna, obuwie, futra, dywany, kilmy aparaty fotograficzne, lornetki, patelnie, płyty, rownież polskie, ełdnie, koldry, kocy, maszyny do pisania i szycia, porcelane, kryształ i tp. rzeczy. Placem gotówką, ceny najniższe.

Spodnie, ubrania, płaszcze, sukienki bielizna, obuwie, kupie gotówką. Kraków, Długa 32, Sklep. 5244

Złoto, korony, zęby ewentualnie mostek, kupie. Kraków, Długa 7 m. 6. 5450

Płyty gramofonowe kupie: Kraków, Wielopole 10/13. 5461

Waga dziesiętna kupie. Kraków, Wielopole 10/13. 5468

Maszyny biurowe kupie. Sprzedaż zamiana komisja najkorzystniej: Dom Handlowo-Przemysłowy Eugeniusz Drecher Kraków al. Sławkowska 6 tel. 228-90. 5528

Kupie wózek dziecięcy, głęboki, w dobrym stanie. Zgł.: Goniec Krak. Kraków. Nr 587k

Planino, krótki fortepian kupie. Helena Smolarek Kraków Sławkowska 4. Skład Fortepianów.

Kupie ham taboru lub kilkamaśię akordeonów. Kraków, Zwierzyniecka 34/7. 894k

Samschód ciężarowy 25 do 35 ton wraz kupi Niemiecki Sklep żywnościowy Aloys Dünchem & Co E. G. Kraków, Nibberstr. 11b (Jul. Leal, tel. 194-30. 903k

Meblarskie obładowane śniadnych i inne porcelany poszukuje Komia Kraków Szpitalna 11. 5801

Książki używane beletryst. naukowe, prawne, kupie Kalendarz Trzeciokolez, Kraków Florjańska 39. 5805

Kupie ubrania, płaszcze, futra, lisy, kilmy, dywany, patelnie, płyty, rownież polskie, ełdnie, koldry, kocy, maszyny do pisania i szycia, porcelane, kryształ i tp. rzeczy. Placem gotówką, ceny najniższe.

Przyjmuję ubrania, płaszcze, futra, blamy, dywany, kilmy, obrazy, patelnie, aparaty fotograficzne i inne przedmioty. Sprzedaję wszystko Komia, Kraków, Plac Dominikański 4. 5815

Maszyny do pisania biurowe lub walizkowy oraz do leczenia kupie Szwajcarski Kraków Starowulka 27. II. p. tel. 128-74. 860k

Planino lub fortepian kupie. place najniższe ceny. Kwikowski Kraków Szpitalna 20-22 sklep.

Meble różne, kompletne, apłdnie, jadalne, gabineety gotówką kupujemy. Hala Meblowa Kraków, Grodzka 38. Krakowska 26 (wejście a bramy). 4292

Akceje, listy zastawne, obligacje — inne papiery wartościowe prywatne kupie. Warszawa, Pańska 30-20. Aparat fotograficzny malochrzątkowy i do powiększeń poszukuję do kupna D.H. „Er-Ka-Ex”. Kraków, Starowulka 27, sklep. 559k

Łożeczko dziecięce, nowoczesne z materacem kupie. Kraków, Omszowskiej 10/10. 847k

Serwis stołowy oraz srebro stołowe na 6-12 osób zakupi dla klienta D.H. „Er-Ka-Ex”. Kraków, Starowulka 27, sklep. 5611k

Książki wartościowe, herbarze, encyklopedie kupie. place najniższe ceny: Autykarnia Adam Kraków, Szpitalna 16. 5568

Za gotówkę kupie ubrania, marynarki, spodnie, wszelkie garderobe, oraz inne rzeczy: Kraków, Starowulka 30, sklep. 5682

Kupie kalosze, meble, dobry stan, na 4-14 butów. Kraków, Zaleskiego 9/1. 5684

Przebieżamy futer, skór, kolim, kilimów, dywanów, kolder, bielizny, płaszczy, ubrań: Komia, Plac Szczeniński 2, Kraków.

Tylko najkorzystniej sprzedam kryształ, nakrycie srebrne, fotograficzny, patelnie, płyty, maszyny do pisania, porcelane w Komie, Kraków, Plac Szczeniński 2, telefon 144-56. 5697

Wózek ręczny dwu- lub czterokołowy tylko bardzo mocny i w dobrym stanie, kupi zaraz Hurtownia Kunów, Polskich, Kraków, Krowczyńska 11. 570k

Maszyny do leczenia tylko wysokiej marki i w najlepszym stanie, kupi Hurtownia Kunów, Polskich, Kraków, Wawrzyszewska 31a, tel. 222-59.

Kupie kilka kilimów, Kraków, Krakka 1. 4128

Kilmy, dywany, kupie. Kraków, Długa 23, sklep. 4140

Pierwszorzędny wózek głęboki, tylko nowy, najchętniej kromowy kupie. Zgłosz.: Goniec Krakowski, Kraków. Nr 5641k

Obrazy dywanów kilmy antyki, meble porcelana. Kunno sprzedaż oca: Salon Obrazów i dzieł sztuki Antyki”. Kraków Stradomaska 18 tel. 140-83. 4911k

Obrazy antyki dwany kupno — sprzedaż oca: Phryne”. Kraków Sławkowska 6. 5900k

Obraz sprzedam najkorzystniej: Wawrzyszewska Kraków, Wiślna 9. 5406k

Gotówka! Kupie używane rzeczy garderobe: Kraków, Grodzka 47, sklep. 9400k

Garderoba damska, męska i dziecięca, pościel, bielizna, buty i inne używane rzeczy kupie i plac gotówką koncesjonowany sklep Kraków, Karmelicka 28. 9401k

Przyjmuję do komisowej sprzedaży, oraz kupie obrazy perskie dwany makaty świeczki, mośdne, antyczne meble itp. dzieła sztuki porcelane oraz czeł zbioru: Der Deutsche Kunstladen”. Krakau Hauptstrasse (Sławkowska) 10 tel. 188-87. 9848k

Poszukujemy wszelkiej garderoby futer dywanów kilimów maszyn „Singer” patelnie, płyty, Centromie”. Kraków Grodzka 9. 5571k

Kupie Contax II lub III z Sonarem — Kasimierz Liszka — Gorlice. 819k

Kupie Kino-Ekakta z Biotarem lub Primolamem — Kasimierz Liszka — Gorlice. 820k

Meblarskie grubościowa do drzewa, możliwość nowa lub mało używana szerokość struna około 60 cm z motorem elektrycznym 220-380 V, kupimy zaraz, Stanisław Waryński, Włocławek, Mebl. 1500k

Kupie pierścionek zaręczynowy jeden lub dwa lub jedno Kraków, Jaśna 10 m. 14, od godz. 14-15.

Kupie obrazy znanych artystów polskich — place solidnie: Salon Sztuki Wawrzyszewska Kraków, Wiślna 9. 1500k

Ubrania oraz oddzielnie spodnie i marynarki, suknie, płaszcze, zimowe meble i damskie, kupie za gotówkę: Skup i sprzedaż używanych odzieży Kraków, Plac Dominikański 1. 1529k

Koncesjonowany sklep kupno — sprzedaż używanych garderoby oraz bielizny: Kraków al. Pijarska 19. 3076k

Kupie używana garderoba Kraków, Bracka 10/7 oficyjna. 1981k

Grodzka 59. Komia poszukuje do natychmiastowej sprzedaży futer, hałów, ubrań, jełonek, dywanów, obrazów, patelnie, aparaty, foto. Komia Kraków, Grodzka 59. 4352k

Otwórz sobie
pocztowe konto czekowe!

Najprostsze załatwianie wszystkich płatności!

Bardzo wielka oszczędność w opłatach pocztowych!

Wolne od opłaty pocztowej: listy do Pocztowego Urzędu
Oszczędności, — wpłaty na własne konto, — przelewy
z konta na konto.Bezpłatny wyciąg z konta czekowego przy każdej zmianie
stanu konta.

Zgłoszenia i informacje we wszystkich placówkach pocztowych

Obrazy. Kupno — sprzedaż, fachowa bezpłatna ocena: Kraków, Łobzowska 6. Salon obrazów. 4006k

Kupie natychmiast zegarek Schaffhausen, Omega lub Longines, trybko nowoczesny, chromo-nikiel, z dużym sekundnikiem, z czarną tarczą, kuty. Oferty z dokładnym opisem i ceną do Gońca Krak. Kraków. Nr 4207k

Wszystkie garderoby, bielizna, dywany, kupie Kraków, Dietla 18, m. 17, prawa oficyjna. 4804k

Kilimów, dywanów perskich, żywieckich, fotoparaw, kryształów poszukiwamy. Ewentualnie zaliczki Komia, Kraków, Adolf Hitler-Platz 12 w podwórku. 4490k

Ubrani męskich, kostiumów, płaszczy wszelkiej garderoby poszukujemy. Przyjmujemy komisja. Sprzedaż zbycha — Komia, Kraków, Adolf Hitler-Platz 12, w podwórku. Obrazki, pierścionki, łańcuszki złote kupie Kraków, Plac Wolności 14, w podwórku pracownia.

Maszyny do pisania kasy kontrolne, oświetlone, kupno, sprzedaż, wymiana. Juliusz Hecker, Kraków, Lwowska 52. 4795k

Futra, lisy, blamy, dywany, kilmy, maszyny „Singer”, kryształ, porcelana, patelnie, płyty, nakrycia srebrne, oraz inne przedmioty sprzedam najchętniej w Centromie”. Kraków, Grodzka 9. 5571k

Kupie dużą burkę w bardzo dobrym stanie. Wiadomości z podaniem ceny kierować pod adresem: Potyra Tadeusz, Łętkowice, pow. Miechów.

Kupie stare, ale maszynę z trawy, widła sprężyny, 100kg połowa telefonu Kraków, Sienkowska 15 m. 9.

Kupie narzuty, kapy, portiere, obłota meblowe. Kraków, Sienkowska 15 m. 9.

Materace włóściwe, z trawy mowy, kupie. Kraków, św. Marka 18, róg Florjańskiej, pracownia tapicerska. 5217k

Maszyny do szycia chętnie „Singer”, kręta kupie Złozoszenia: Goniec Krak. Kraków. Nr 5251k

Maszyny do pisania, kupie. Kraków, Wielopole 10/13. 5302k

Futra kupie tylko pierwszorzędne. Kraków, Wielopole 10/13. 5303k

Zegarek złoty kupie. Kraków, Wielopole 10/13. 5304k

Fortepian Bechstein Sienal serwis obładowany, kawowy, ilkern, kupie. Azencia: Kraków, Sienka 12. 5359k

Kupie używane płyty patelnowe, Złozoszenia: Goniec Krak. Kraków. Nr 5377k

Kupujemy gotówkowe: ubrania, płaszcze, kilmy, bielizna, obuwie, w końcu, zegary, lepsze aparaty fotograficzne, lornetki i inne wartościowe rzeczy: Kraków, św. Krzyża 7. 5406k

Kupie psa lub sukę setera irlandzkiego, od 3 do 6 miesięcy. Wiadomości: Kraków, św. Krzyża Nr 3 pracownia szklarska. 5449k

Komia, Kraków, Grodzka 32, przyjmuję do komisowej sprzedaży: ubrania, jełonek, futra, lisy oraz inne przedmioty. 5513k

Wszystkie przedmioty najkorzystniej sprzedam i sprzedam przez Komia Kraków, Grodzka 32. 5514k

Książki wartościowe wszelkiej zawartości kupie, place dobre: Autykarnia Adam Kraków. Sienkowska 5. 5569k

Kupie szafy, stoły, łóżka, szafki do łóżek, poduszki, materace i różne meble używane. Kraków — Krakowska 35, ul. 5571k

Pas wierzchni piękny kupie. Kraków, Lwowska 52. 5519k

„Wierzbica de Bragelonne” i „Dwadzieścia lat później”. A. Dumasa kupie zaraz. Goniec Krak. Kraków. Nr 5610k

Kupie łożeczko dziecięce, chromo-nikiel. Goniec Krakowski, Kraków. Nr 5664k

Kupie marynarkę męską małą, wymiar: Wiadomości: Kraków, Pajdłowa 19, of. 5567k

Smokier pierwszorzędny, na 400 papierów (172 omł. papierów) 42 i damskie, 37 bnia. Złozoszenia: Goniec Krak. Kraków. Nr 5442k

Ubrania męskie i skrócone kupie Kraków, Bracka 5, m. 28. 5580k

Kupie polską w dobrym stanie lub wyciętą „Vulcan” kupie. A. Krowczyński, Kalwaria. 5581k

Niebieski Nian 1-2 agony kupie. Kraków, Lwowska 25, m. 1. 5578k

Sprzedaż

Zegarki firmowe: Schaffhausen, Omega, Zenith, Longines, poleca zegarmistrz-jubiler Chwilkowski, Kraków, Florjańska 3. 4310k

Brylanty sprzedam — kupno, place solidnie: Chwilkowski, zegarmistrz-jubiler Kraków, Florjańska 3. 4309k

Kapce nr. 38 nowe, sprzedam — Kraków, Grodzka 27. 5678k

Abażury: Wytw. „Fox”, Kraków, Szawłowska 30. 888k

Plac kaflowy gotowany z blachą, do ogrzewania, kuchenka, łażnia, kwatera okienne, zaokrąglone na 190x100, okazynie do sprzedania. Kraków, Grodzka 6 w podwórku. 5346k

Przyrządy, aparaty optyczne i instrumenty lekarskie poleca były pracownik przedstawicielstwa firmy Carl Zeiss, T. Sokolowski, — Warszawa, Filitowa 81, m. 7.

KOMMERZIALBANK A.G.

Afilacja banków.
Dresdener Bank, Berlin.
Länderbank Wien AG, Wlen

KRAKÓW.

Adolf Hitler-Platz 44
Telefon 136-40

Działal w Tarnowie
ulica Wałowa 12 Telefon 363

BANK DEWIZOWY

Porady we wszystkich sprawach
pieniężnych i finansowych
Od roku 1918 w Krakowie.

Udzielamy zezwoleń na

produkcję i sprzedaż

masowego artykułu patentowanego
na ówczesnego na dystrykt
i miasto Kraków

Wznowiła oferty pod „Prima”
Biuro Ogłoszeń Pietraszek, War-
szawa, Marszałkowska 115.

REUMATYZM

SPRAWIA BÓL,
WYWOŁUJE POWAŻNE CHOROBY
I POWODUJE BÓLE NEURALGICZNE

SALIPYRIN

zapobiega i leczy

Grażna plaga jest oleniażana i
corocznie nie robiąc różnicy dla
płci wieku i stanu kosi miliony
ludzi. Przy zwichnięciu chorób plu-
monych, bronchitów uporczywego
męczącego kaszlu grypy i t. p.
skonsultuj się z lekarzem

BALSAM TRIKOLAN,

który niewiadowo wydzielanie się
płuc, wzmacnia organizm i sa-
motwórczo chorego oraz powlek-
nia wazę ciała i usuwa kaszel.
Do nabywania w aptekach

BARWNIKI

do tkanin
„Olstar” i „Wiki”
sprzedaż hurtowa.
„SAMAR”
Kraków, ul. Zielona 10
Telefon 114 33 9441k

POTRZEBNY

człowiek lub pomocnik krawiecki
oraz chłowiek do praktyki.
KOLAK, Kraków, Stradom 13/24.

Cierpienia

NEREK PECHERZA
USUWAJĄ
ZIŁOTA
MAGISTRA
WOLSKIEGO
UTOSA

KAPCE

sprzedam: Kraków, św. Wawrzyńca,
16. m 22, I piętro ofie

Lodownię elektryczną

średniej wielkości w dobrym stanie
opieki. Zgłoszenia: Goniec Kra-
kowski, Kraków, „Nr. 5327”.

Lisa srebrnego

pieknego okazujecie sprzedam. —
Kraków, al. Łobzowska 6/18.

KAPCE

oryginalne zakawańskie na skórce.
sprzedam.
KRAKÓW, Kościuszki 24/15.

Stawczarek

stałe lub dochodzące z gotowa-
niem. Dobrym świadectwami
szukam
KRAKÓW, św. Sebastjana 20/3.

WSZYSTYCH
stosują

Przedk do zdrowia
RAMEA
czyszczy i biele

CZYSZCI I BIELI

